

Klimata un enerģētikas ministrija

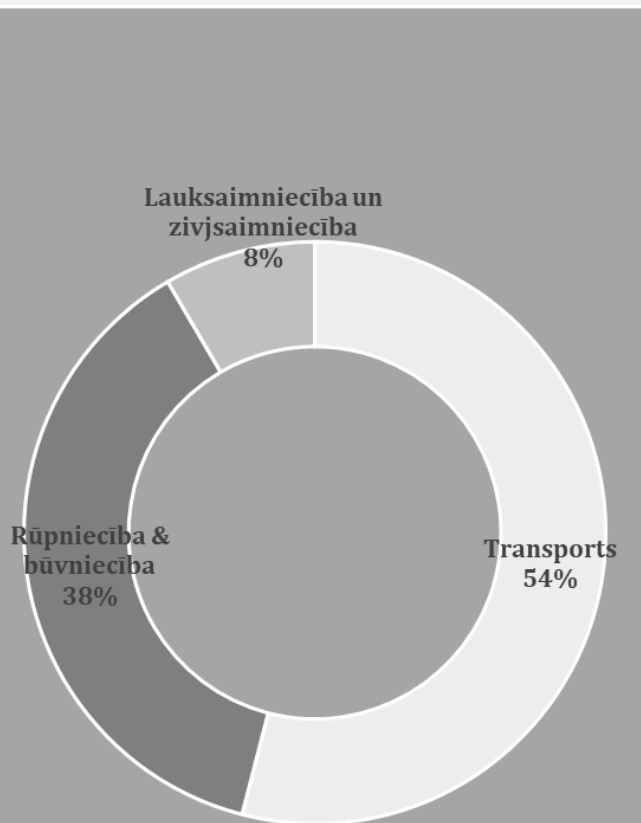
ENERĢĒTIKAS RĪCĪBPOLITIKA

2023-2030

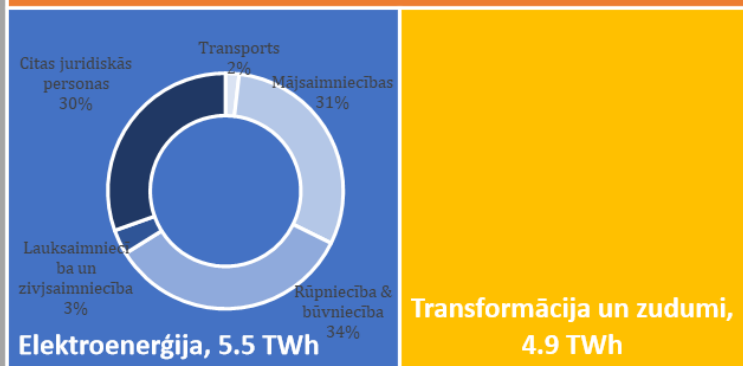
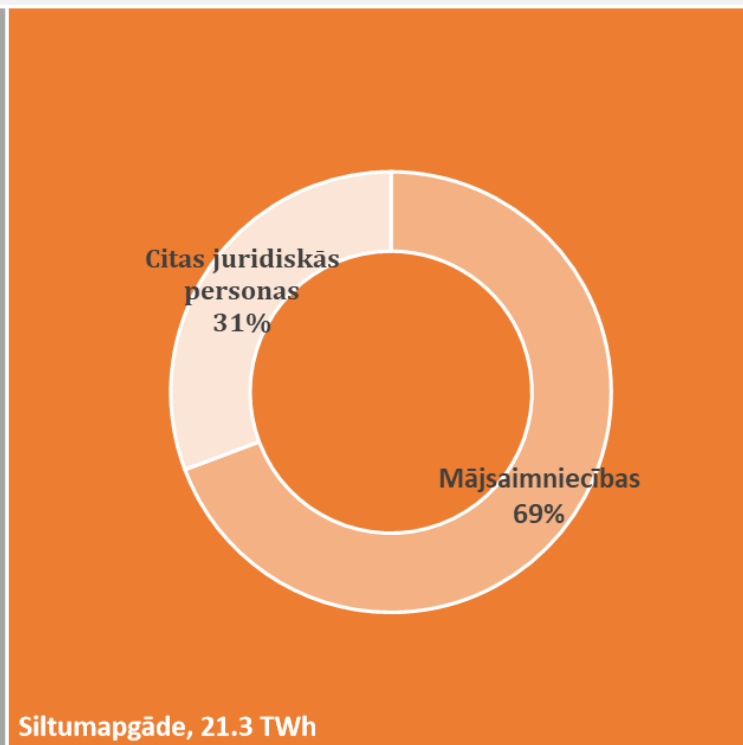
STATUSS

ENERĢĒTIKAS SEKTORS LATVIJĀ

Enerģijas patēriņa struktūra Latvijā 2022., TWh

Kurināmais & degviela, 27.6 TWh

Transformācija un zudumi, 4.9 TWh

Latvijā gadā kopā patērē aptuveni
55 TWh ENERĢIJAS

PRIMĀRIE ENERĢORESUSI
biomasa (18 TWh, 40%) | *degvielas* (14 TWh, 31%)
| *dabagāze* (9,5, TWh 22%)

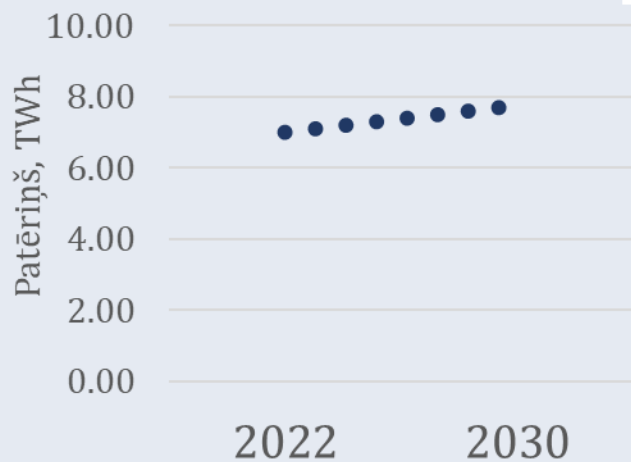
ATJAUNĪGĀ ENERĢIJA
kopā – 43% | **< 50%** - transports, lauksaimniecība, mežsaimniecība.

PATĒRIŅA PROGNOZES

ELEKTROENERĢĪJA*

PATĒRIŅA PROGNOZE
2030.

+5-12%

DEGVIELAS

PATĒRIŅA PROGNOZE
2030

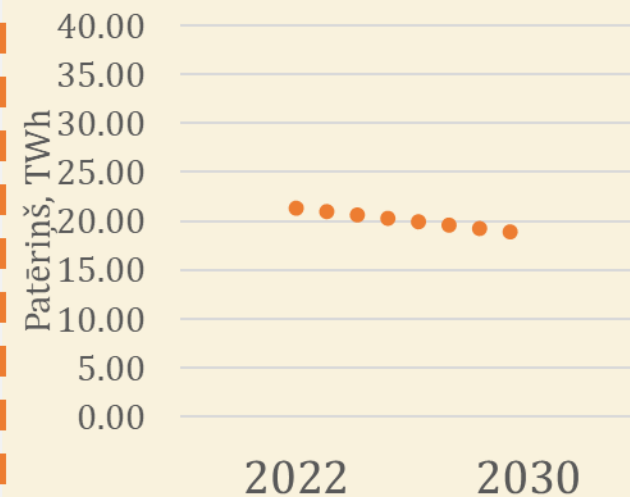
-8-10%

SILTUMS

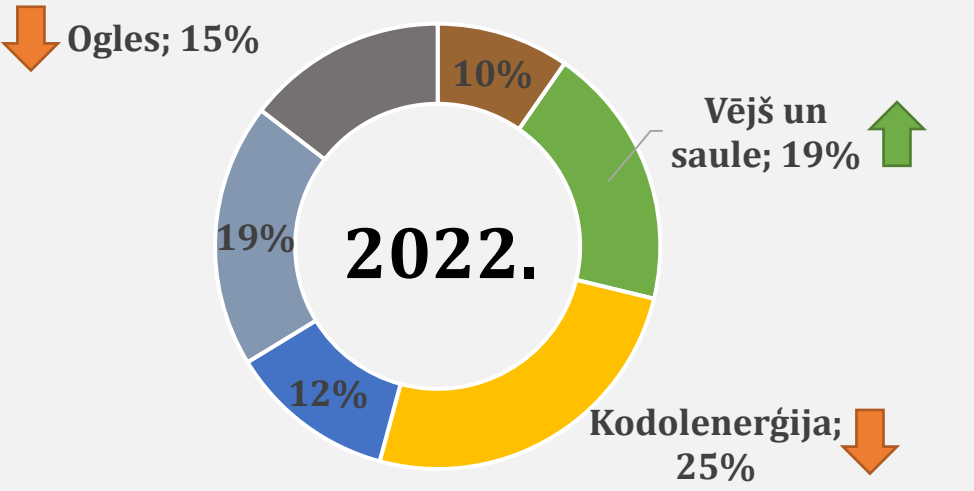
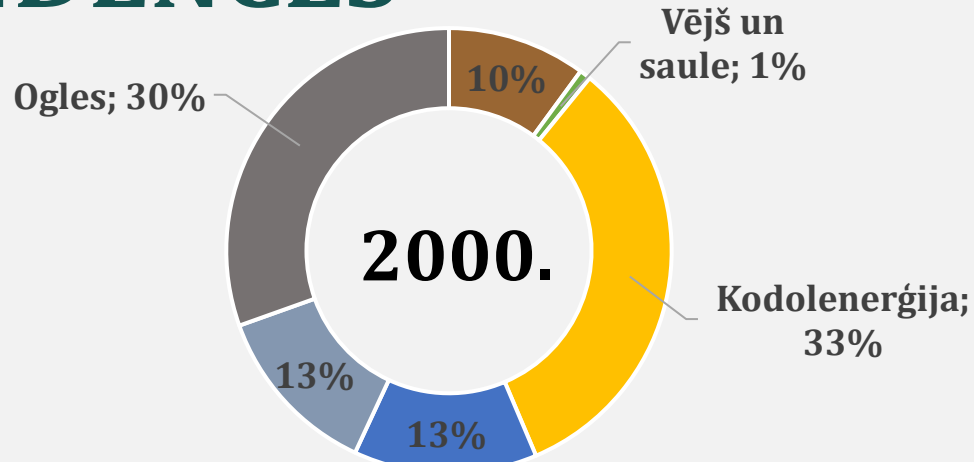
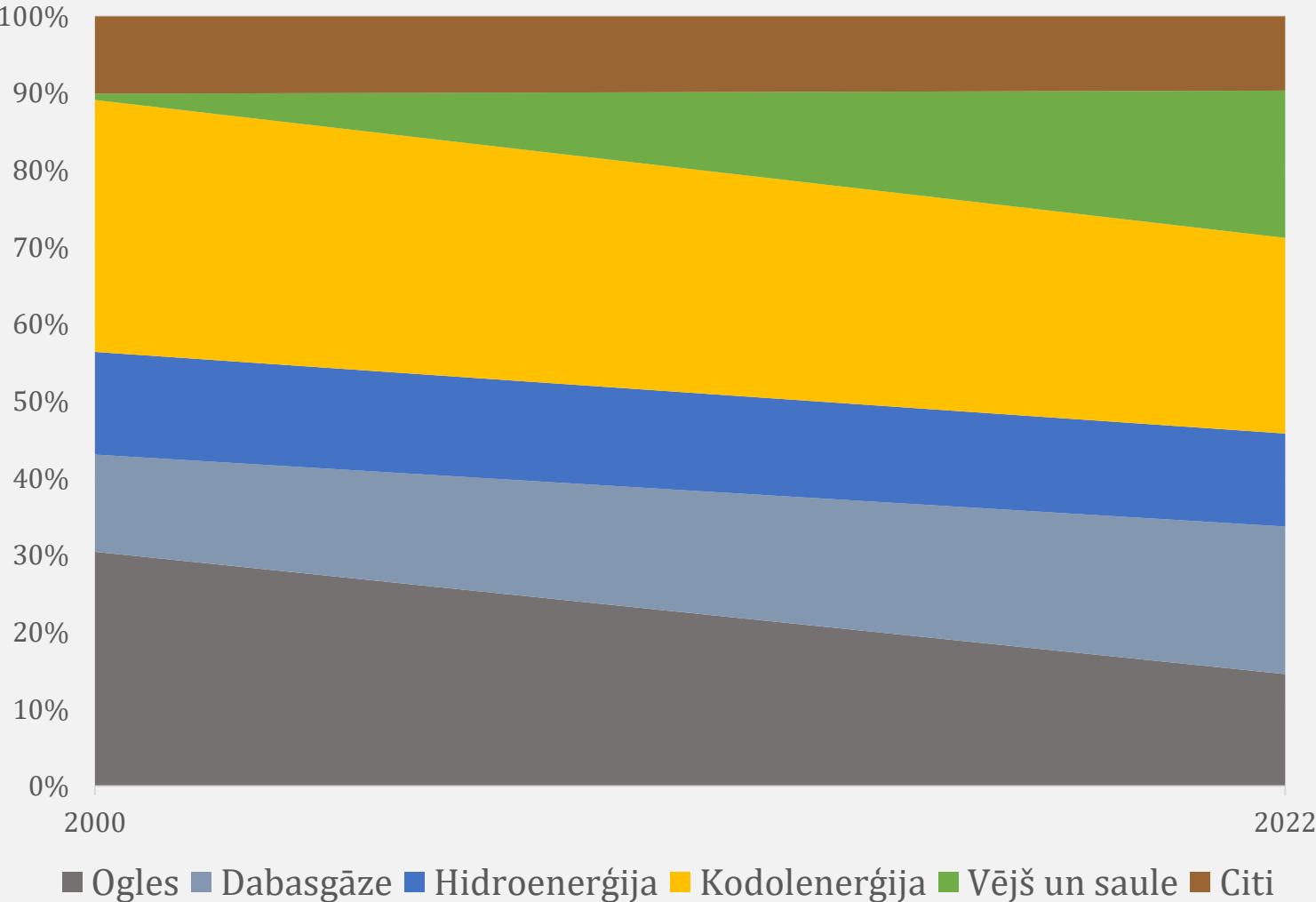
PATĒRIŅA PROGNOZE
2030

-10-15%

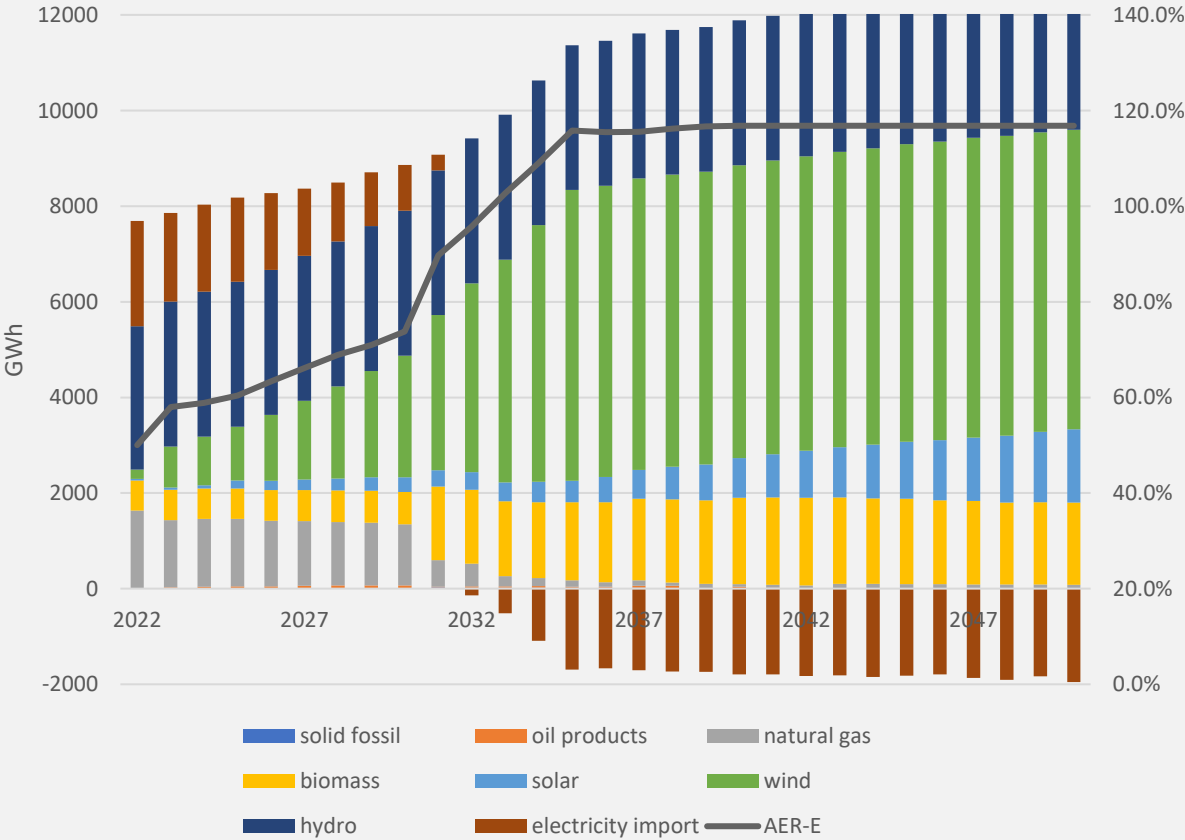
*Neņemot vērā pašpatēriņu

ENERĢIJAS RAŽOŠANAS STRUKTŪRA EIROPAS SAVIENĪBĀ TENDENCES

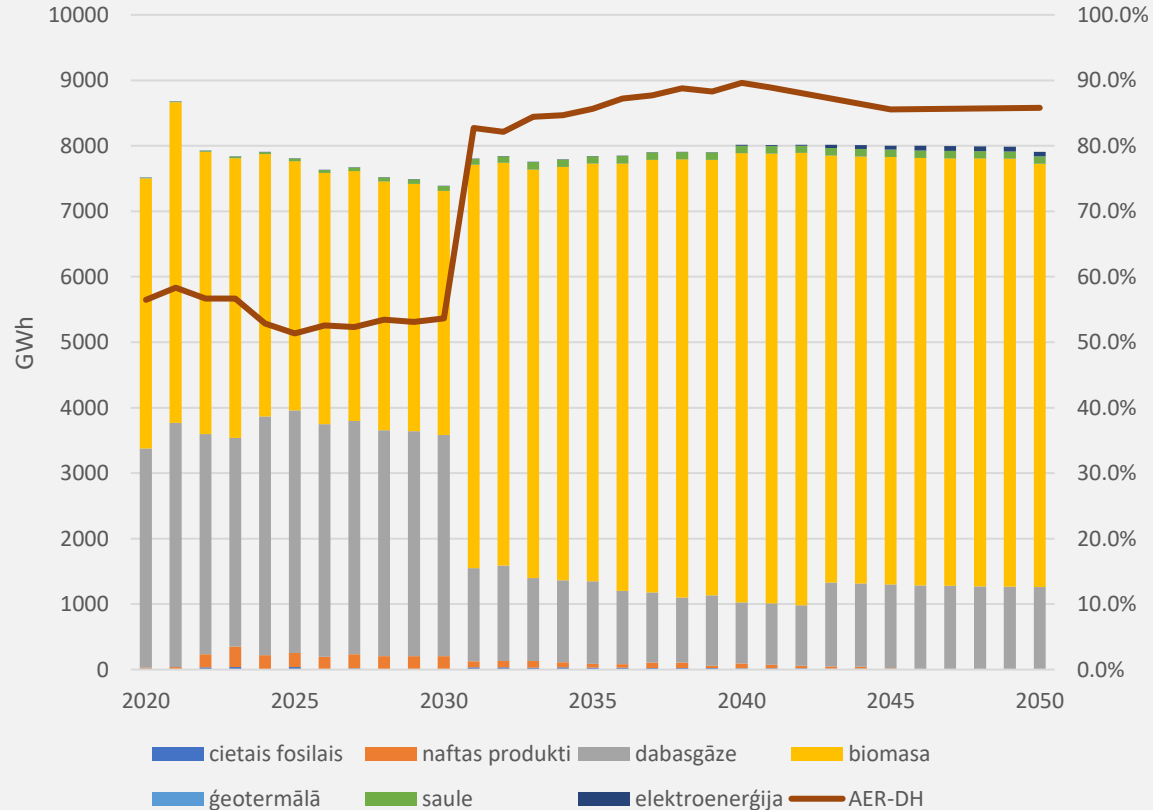

SEKUNDĀRO RESURSU RAŽOŠANAS STRUKTŪRAS PROGNOZES

ELEKTROENERĢIJA

SILTUMENERĢIJA

ENERĢĒTIKAS SEKTORS PAMATNOSTĀDNES

**ENERĢĒTISKĀ
NEATKARĪBA PAR
KONKURĒTSPĒJĪGĀM
CENĀM**

**EFEKTĪVA ESOŠĀS
INFRASTRUKTŪRAS
IZMANTOŠANA**

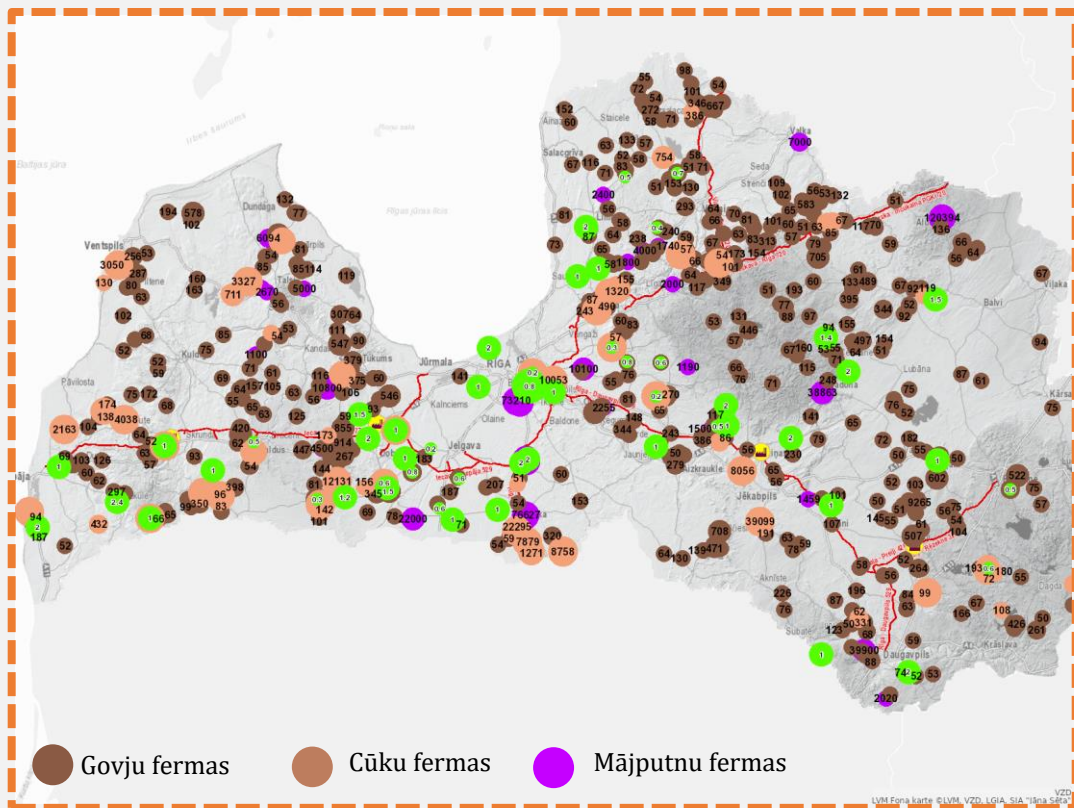

**TIRGUS EKONOMIKA
UN CENU SIGNĀLI**

ENERĢĒTIKA LATVIJĀ

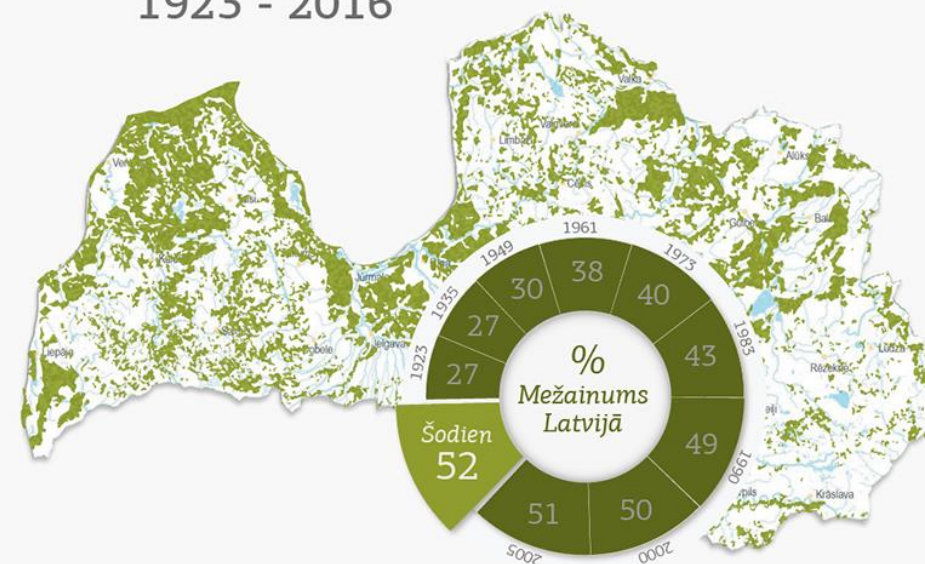
DABAS RESURSU PRIEKŠROCĪBAS 1/2

Biometāns/ biogāze

Efektīva lauksaimniecības atkritumu (notekūdeņu, sadzīves atkritumu) izmantošana biometāna ieguvei, dotu iespēju ar pašu resursiem apgādāt visas Latvijas gazificētās māsaimniecības.

MEŽAINUMS LATVIJĀ 1923 - 2016

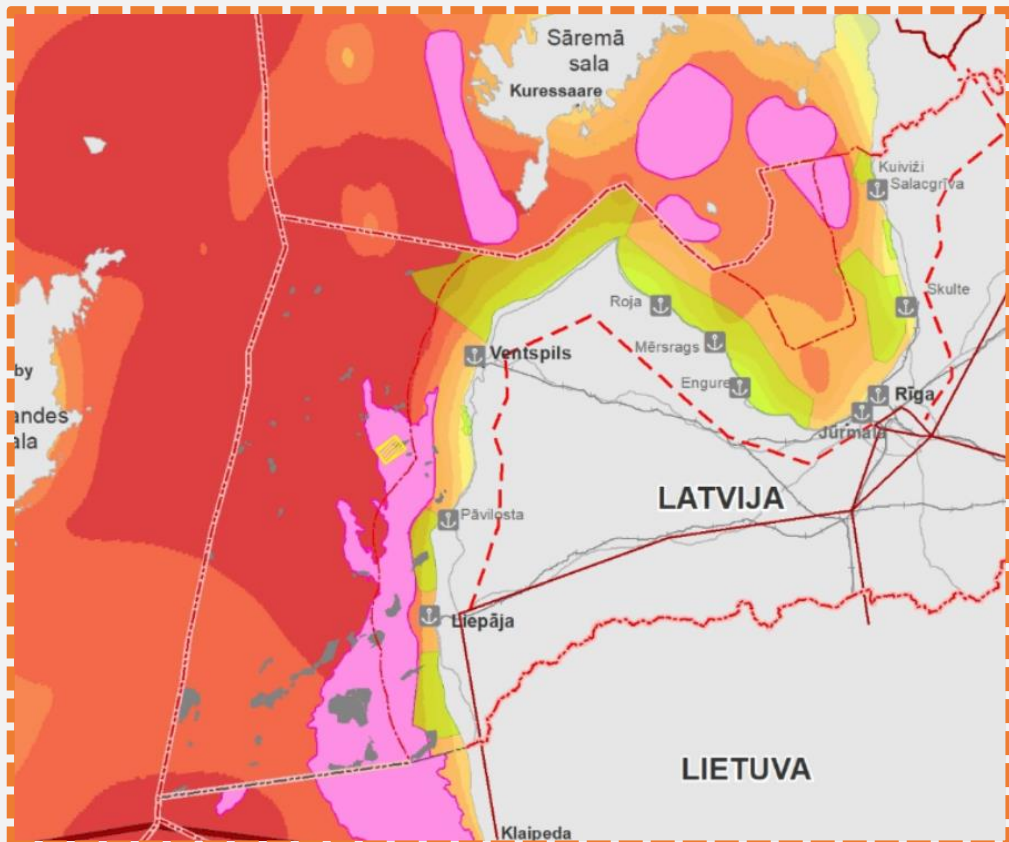

Avots: 1990 - 2010 aprēķināts pēc MSI, 1923 - 1990 Meža fonds

Meži

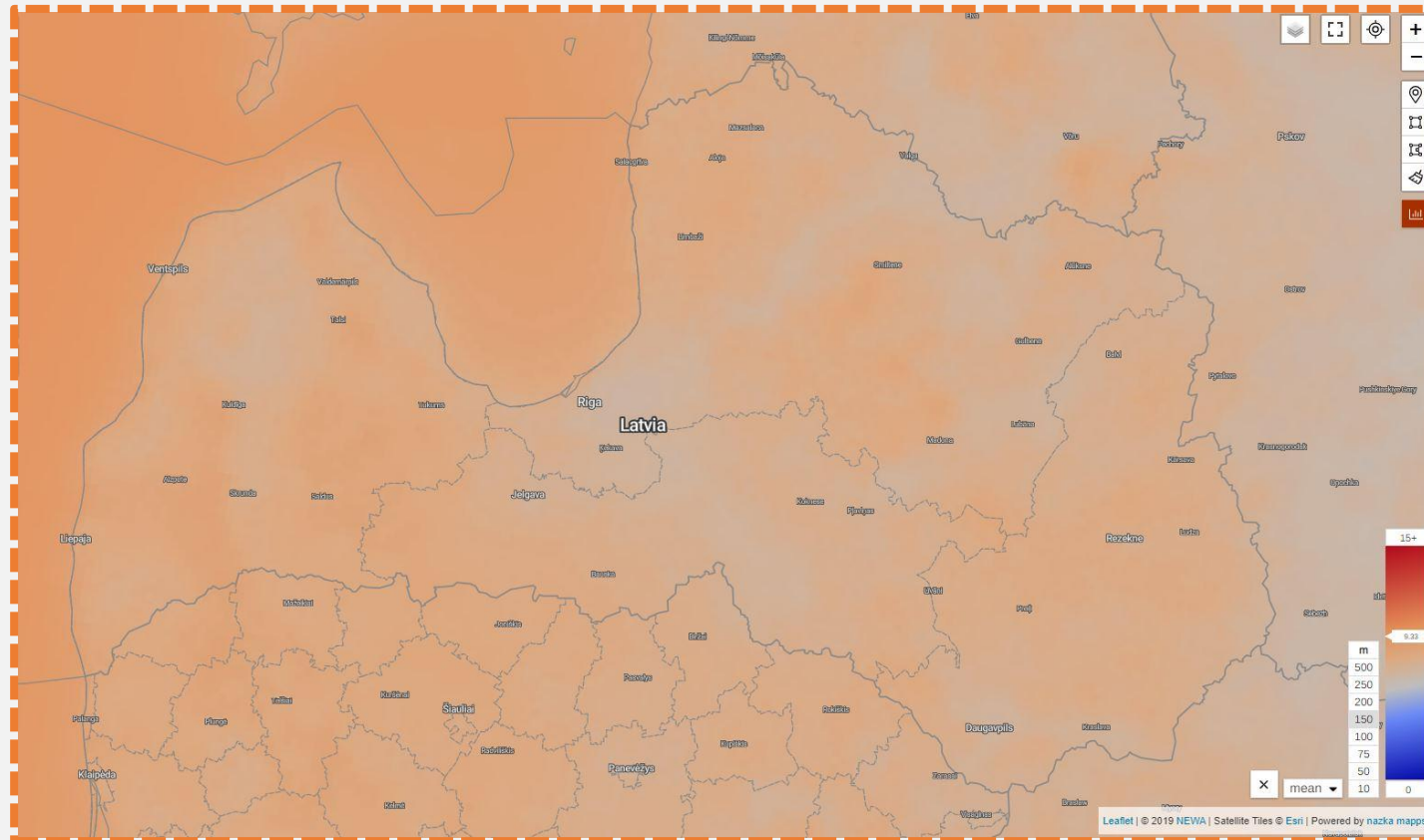
Kopējā koksnes krāja Latvijas mežos ir 680milj.m³.
Latvija ir valsts ar ceturto lielāko meža platību īpatsvaru Eiropā.

DABAS RESURSU PRIEKŠROCĪBAS 2/2

Atkraste

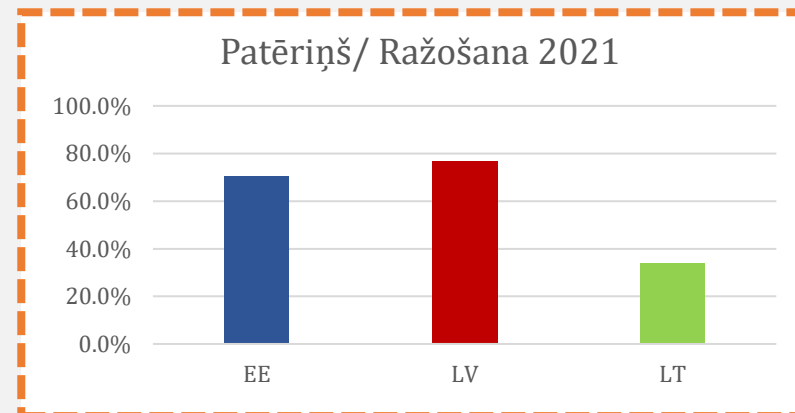
Sekla jūra, >9 m/s vējš, regulējuma izstrāde jūras teritoriju izmantošanai

Iekšzeme

>9 m/s vējš, regulējuma izstrāde ar mērķi piešķirt tiesības vēja parku attīstītajiem izmantot valstij piederošas zemes

MŪSU INFRASTRUKTŪRA

PATĒRIŅŠ
līdz 1,2 GW
 IZSNIEGTĀS TEHNISKĀS
 PRASĪBAS AER
5-6 GW

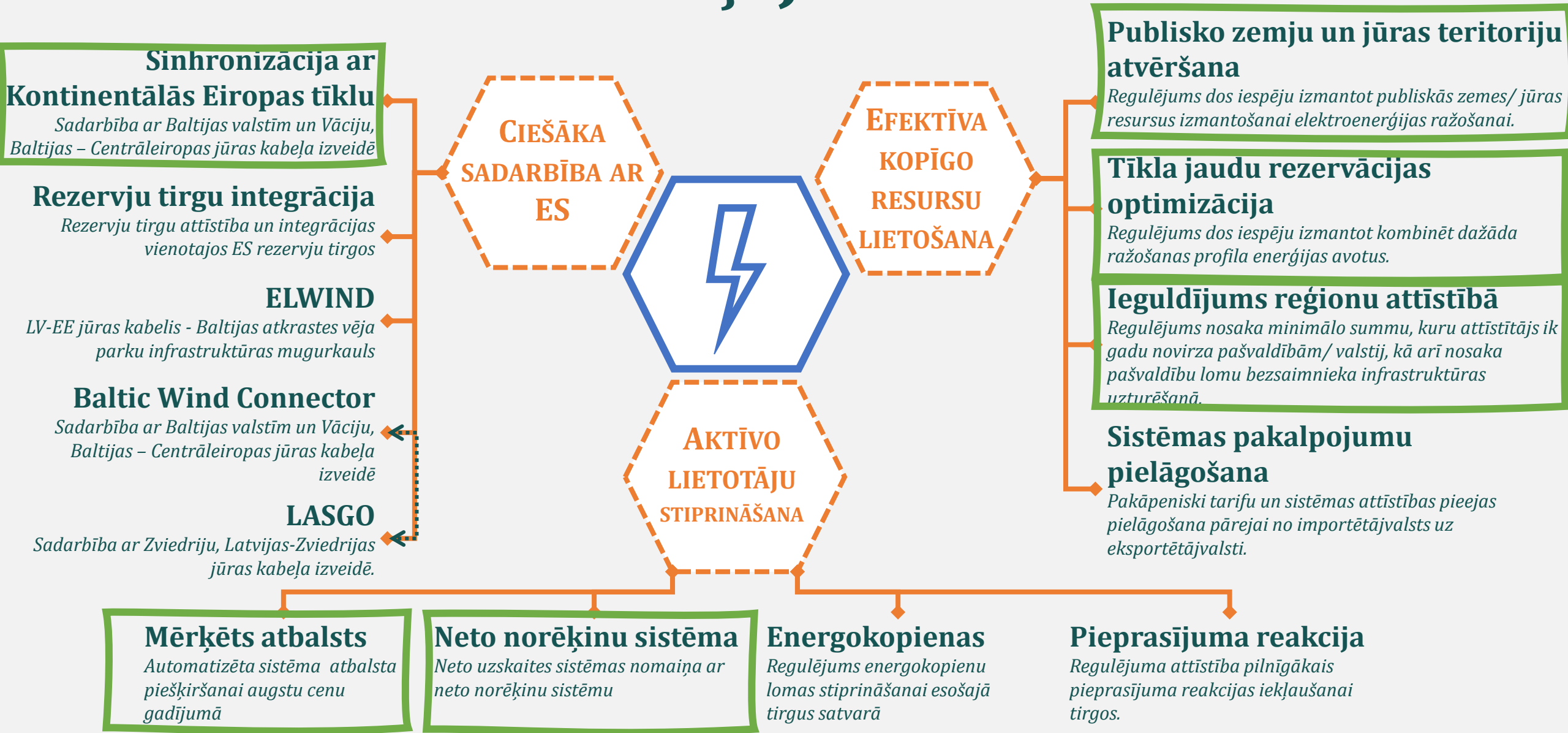
LIETUVA: 60-70% DEFICĪTS
IGAUNIJA: 60% RAŽOŠANAI IZMANTO
 DEGLĀNEKLI
LATVIJA: EKSPORTĒJA ENERĢIJU
 2017. GADĀ

Enerģijas uzkrātuves
 Daugavas HES kaskāde un
 pazemes gāzes krātuve

**Tīkla kapacitāte būtiski
 pārsniedz patēriņu**

**Konkurētspējīga
 kontrolējamā ražošana**

ELEKTROENERĢIJA

BŪTISKI REGULĒJUMA GROZĪJUMI 2023. GADĀ

Sinhronizācija ar Kontinentālās Eiropas tīklu

Panākta vienošanās ar Baltijas valstīm par vienotu paātrināto sinhronizāciju 02.2025.

Publisko zemju un jūras teritoriju atvēršana

- *Apstiprināts publiskas zemes piešķiršanas regulējums*
- *Veidots regulējums jūras zemju izsolēm*

Tīkla jaudu rezervācijas optimizācija

- *Apstiprināts regulējums atļauju piešķiršanas optimizācija.*
- *Izstrādē likumprojekts jauna pārtraucamās jaudas ieviešana.*

Mērķēts atbalsts

- *ALDIS sistēmas paplašināšana*
- *EIKIS likumprojekts apstiprināts, noteikumi tiek izstrādāti.*

Neto norēķinu sistēma

- *ETL grozījumi apstiprināti.*
- *MK noteikumu projektu šonedēļ plānots iesniegt MK uz apstiprināšanu.*

ELEKTROENERĢIJAS RAŽOŠANAS "GROZS"

*Aizstāt nekonkurētspējīgus
resursus Latvijas nacionālā
patēriņa nosegšanai
(nākamais slaidis)*

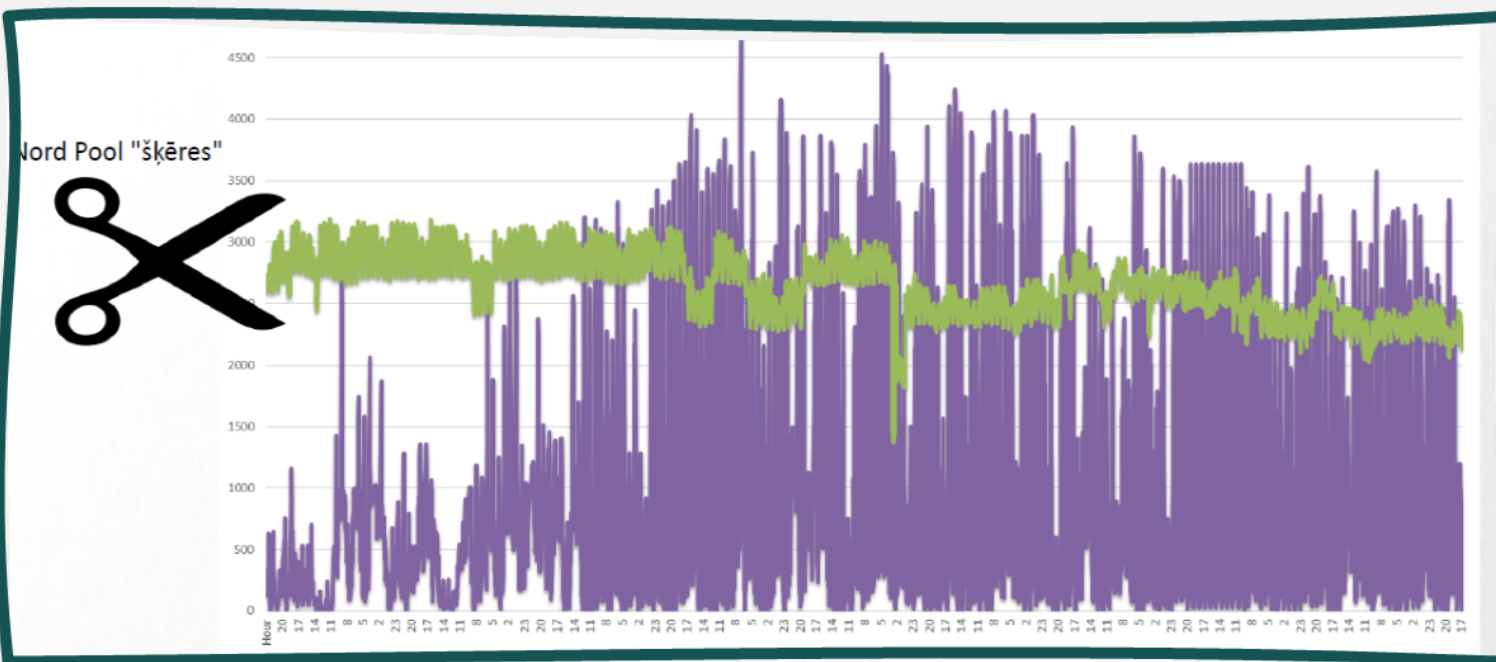
+

*Aizstāt nekonkurētspējīgus
resursus reģionā*

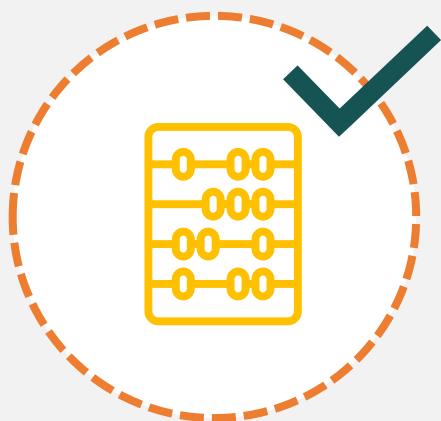
=

2.5-3.5 GW

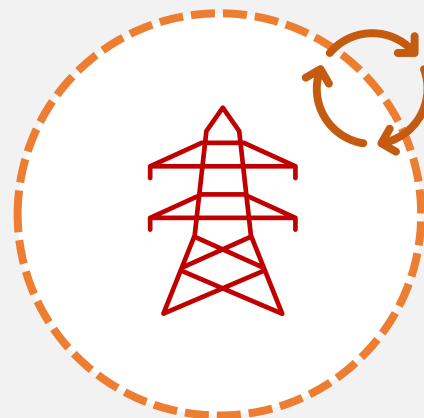
*ik stundu
no 7-8 GW*

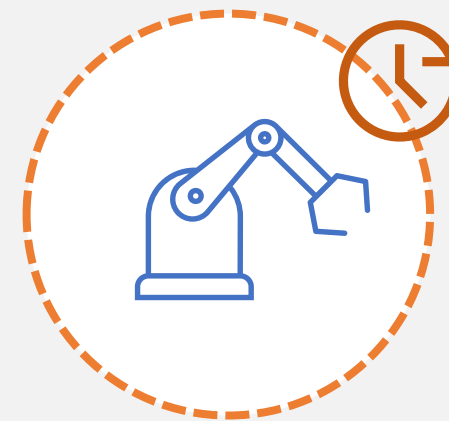
ENERĢIJAS RAŽOŠANAS POTENCIĀLA IZMANTOŠANA - MARATONS

KOMERCIĀLAIS IZDEVĪGUMS
(=FINANSĒJUMA PIEEJAMĪBA)

TĪKLA PIEEJAMĪBA
(=TIRGUS "PIEEJAMĪBA")

IZEJVIELU PIEEJAMĪBA
(DARBASPĒKA PIEEJAMĪBA)

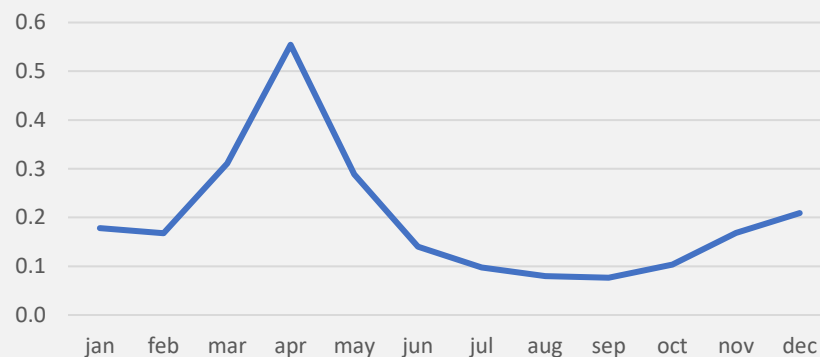

(JAUNU) TEHNOĻĪJU PIEEJAMĪBA

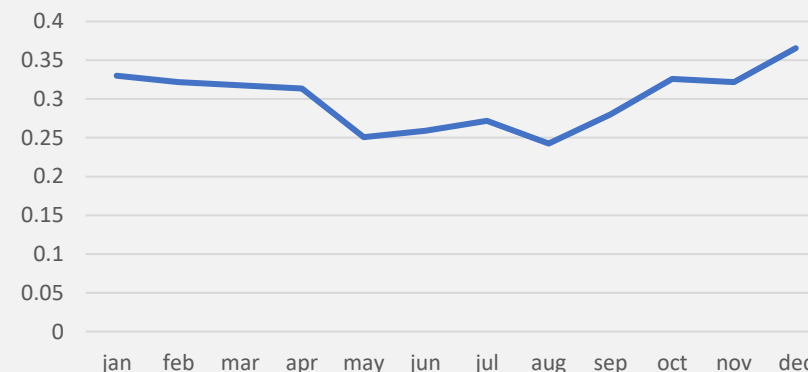
TĪKLA EFEKTĪVĀKA IZMANTOŠANA ŅEMOT VĒRĀ RAŽOŠANAS PROFILUS

Pavasara pali

Hidroelektrostacijas

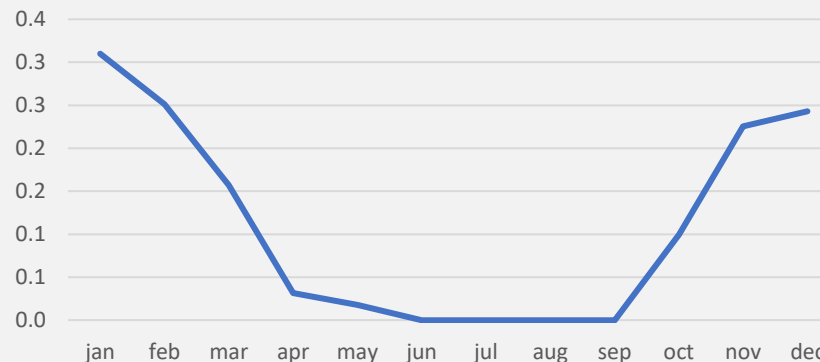
Vēja elektrostacijas

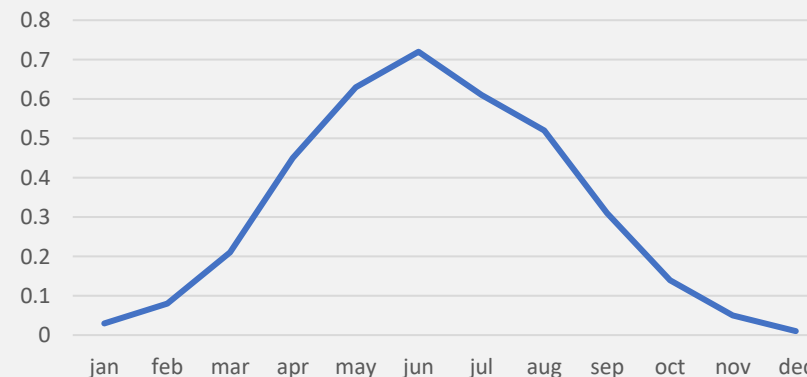
*Ražo visu gadu,
vasarā mazāk*

*Kontrolējams,
vasarā
nekonkurētspējī
gs*

TEC

Saules elektrostacijas

*Ražo visvairāk
pavasara
beigās, vasara
sākumā*

IZMAKSAS/ INVESTĪCIJAS

Elektroenerģijas ražošanas tehnoloģija	Kapitālās izmaksas (euro/kW)	Ekspluatācijas izmaksas (euro/kW)	Jauda (MW)	Noslodze (%)	Dzīves cikls (gadi)	LCOE aplēse*** (euro/MWh)
SES	925	20	100	18	25	60-80
HES	2902	50	100	50	80	60-80
Sauszemes VES	1931	40	300	35	25	65-85
SMR AES**	4500	128	300	80	60	70-95
Atkrastes VES	2740	86	300	40	25	90-110
Gāzes TEC	1092	475*	300	65	30	100-120

Investīcijas sadales tīklā (20kV) (aplēse):
 Gaisvadu līnija – 15-20 tk.EUR/km
 Pazemes līnija – 40-50 tk.EUR/km
 Apakšstacija: 0.5-0.75 mil.EUR/MW

Investīcijas pārvades tīklā (aplēse):
 Gaisvadu līnija 110 kV– 275-400 tk.EUR/km
 Pazemes līnija 110 kV – 1 000 – 1 500 tk.EUR/km
 Jūras kabeļi - 2 500-10 000 tk.EUR/km

* Ieskaitot dabasgāzi un CO2 kvotu izmaksas

** Ņemot vērā, ka SMR atomelektrostaciju investīciju izmaksas šobrīd nav precīzi zināmas, tās aprēķinā tiek prognozētas par 25 % augstākas katram uzstādītajam kilovatom elektroenerģijas ražošanas jaudas nekā lielajām atomelektrostacijām ar labi zināmām tehnoloģijām un precīzi prognozējamām investīcijām.

*** Intervāls noteikts vadoties no dažādām diskonta likmēm (7% un 10%)

GĀZVEIDA KURINĀMAIS UN DEGVIELAS

FinBalt – vienotais tirgus

FinEstLat vienotā tirgus paplašināšana, ietverot Lietuvu un izveidojot vienotu ieejas-izejas sistēmu, kas savienot termināļus un krātuvi bez starpvalstu tarifiem

Izcelsmes apliecinājumi

Izcelsmes apliecinājumu sistēmas izveide, kas ir pamats pārrobežu tirdzniecībai

Ūdeņraža infrastruktūra

Reģionāla sadarbība izvērtējot esošās infrastruktūras piemērotību un nākotnes iespēju izzināšanu

**CIEŠĀKA
SADARBĪBA AR
ES**

**EFEKTĪVA
KOPĪGO
RESURSU
LIETOŠANA**

**LATVIJĀ
RAŽOTU
RESURSU
LIETOŠANA**

Izmaksās efektīvs apgādes drošums

Sadarbība ar Igauniju, efektīva apgādes drošuma risinājuma izveidei; Riska novērtējums

Mobilo biometāna ievades punktu izveide

Sistēmas attīstības risinājums, kas ņem vērā izkliedēto resursu izvietojumu un samazina biometāna ražotāju izmaksas

Inčukalna dabasgāzes krātuves regulējums

Reģionālās dabasgāzes krātuves regulējuma pielāgošana jaunajiem tirgus apstākļiem

Mērķēts atbalsts

Automatizēta sistēma atbalsta piešķiršanai augstu cenu gadījumā

Atbalsts biometāna ieguvei

Plānota ES fondu programmas izstrāde biometāna ieguves atbalstam

Transporta zaļināšana

Regulējums pakāpeniskai AE resursu izmantošanai transporta sektorā.

BŪTISKI REGULĒJUMA GROZĪJUMI 2023. GADĀ

Degvielu "zaļināšana"

Tiek izstrādāts Transporta enerģijas likums, kas iezīmē ceļakarti transporta enerģijas zaļināšanai (izskatīts tematiskajā MKK)

Izmaksās efektīvs apgādes drošums

Sadarbība ar Igauniju par Paldiski termināļa izmantošanu.

Biometāna ievades punktu izveide attīstība

- Ar ES saskaņota REPower finansējuma programma.*
- Izstrādē grozījumi Conexus pienākumu paplašināšanai.*

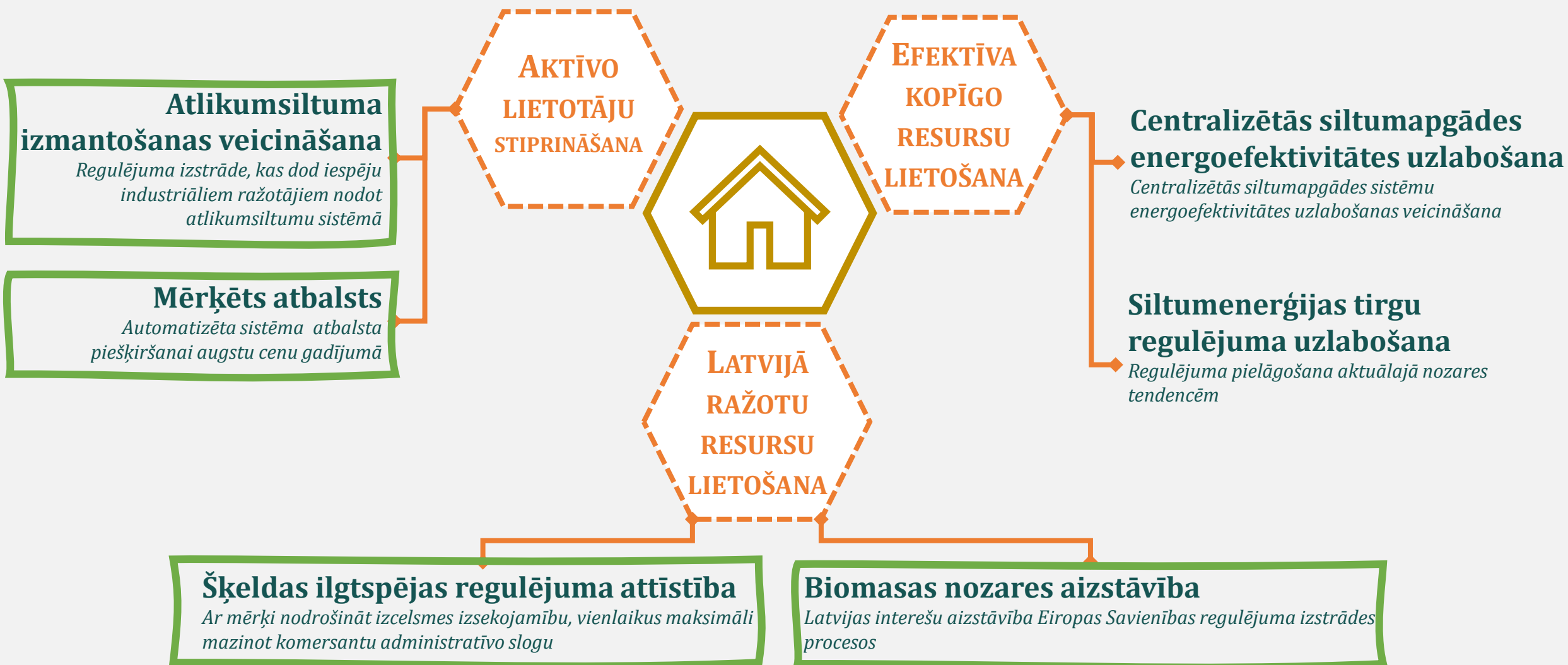
Mērķēts atbalsts

- EIKIS sistēmas likumprojekts apstiprināts.*
- Tiek izstrādāti atbilstoši ministru kabineta noteikumi*

Atbalsts biometāna ieguvei

No 01.07.2023., Conexus nodrošina apliecinājumu izsniegšanu Apstiprināti likuma grozījumi, kas ļauj KEM strādāt ar ES fondiem.

SILTUMENERĢIJA

BŪTISKI REGULĒJUMA GROZĪJUMI 2023. GADĀ

Šķeldas ilgtspējas regulējuma attīstība

Izstrādāti un atbilstoši papildināti MKN 686, kas paredz šķeldas ilgtspējas pierādīšanas kārtību Latvijā.

Biomases nozares aizstāvība

Nodrošināts, ka Atjaunīgo energoresursu direktīvā (RED 3) noteiktā biomasas definīcija atbilst faktiskajai Latvijas situācijai.

Mērķēts atbalsts

- EIKIS sistēmas likumprojekts apstiprināts.*
- Tiek izstrādāti atbilstoši ministru kabineta noteikumi*

Siltumenerģijas tirgu regulējuma uzlabošana/ atlikumsiltuma izmantošanas veicināšana

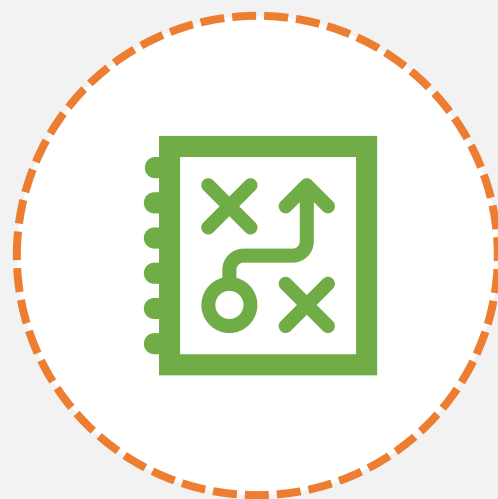
- Sagatavoti Enerģētikas likuma grozījumi attiecībā uz siltumenerģijas sektoru.*
- Izteikts aicinājums Rīgas Siltums pārņemt labo praksi no Dānijas tirgus organizēšanai.*

NĀKAMIE SOĻI

**Nacionālais enerģētikas
un klimata plāns
2020-2030**

→07.2024.

**Enerģētikas stratēģija
līdz 2030. gadam**

→07.2024.

**Enerģētikas stratēģija
līdz 2050. gadam**

**Tiks izstrādāta sadarbībā ar
KEM Zinātnisko padomi un
Konsultatīvo padomi.**

Klimata un enerģētikas ministrija

PALDIES PAR UZMANĪBU!

